

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Društvo i društveni odnosi antičkog doba

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

(max. 20 karaktera)

3. Ciklus studija:

3

4. Bodovna vrijednost ECTS:

7

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

pristupni rad

7. Ograničenja pristupa:

nema

8. Trajanje / semestar: 1 2**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Filozofski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Historija / Prostor današnje Bosne i Hercegovine u vrijeme rimske uprave

12. Odgovorni nastavnik:

dr. sc. Adib Đozić, vanredni profesor

13. E-mail nastavnika:

adib.djovic@untz.ba

14. Web stranica:

www.ff.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Usvojiti osnovna sociološke karakteristike društva na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme antike,
- Ovladati potrebnim znanjima o ekonomskoj sadržajnosti društva i društvenih odnosa antičkog doba,
- Usvojiti potrebna znanja o strukturi društva na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme antike,
- Ovladati potrebnim znanjima o procesu romanizacije ondašnjeg stanovništva na bosanskohercegovačkim prostorima,
- Usvojiti potrebna znanja o urbano-ruralnoj strukturi stanovništva na bosanskohercegovačkim prostorima, naseljima, rudarskim kolonijama, bosanskim katunima i položaju seljaštva u srednjovjekovnom bosanskom društvu,
- Osposobiti studente za znanstveno razumjevanje složene strukture multilateralnog karaktera društva na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme antike; Osposobiti studente za prezentiranje autentičnih društveno-ekonomskih, kulturno-tradicijskih i historijskih karakteristika ukupne strukture i fizionomije antičkog društva na bosanskohercegovačkim prostorima

16. Ishodi učenja:

Uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, trebali bi biti osposobljeni da samostalno konceptualiziraju istraživački projekat iz područja starovjekovne historije, fokusirajući se na društvenu strukturu i društvene odnose u rimsko doba na bosanskohercegovačkim prostorima, potom da pravilno izaberu i realiziraju odgovarajuće istraživačke probleme i metode iz pomenute problematike, artikuliraju generalnu i pomoćne hipoteze, primijene odgovarajuće tehnike obrade podataka te samostalno interpretiraju dobijene rezultate i napišu izvještaj za naučni časopis.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Tema I: Pojmovno određenje društva i društvenih odnosa u antičkom dobu

- Osnovne sociološke karakteristike društva na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme antike,
- Ekonomska sadržajnost društva bosanskohercegovačkih prostora,

Tema II: Društvena struktura na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme antike,

- Starosjedinci (Iliri)
- Doseljenici (Italici, Grci, Egipćani, Feničani, Goti, Avari, Slaveni i drugi),
- Ratarsko stanovništvo; Gradsko stanovništvo,
- Rudari; Zanatlije; Trgovci; Robovi,

Tema III: Romanizacija starosjedilačkog stanovništva,

- Odnos rimskih vlasti prema starosjedilačkom stanovništvu bosanskohercegovačkih prostora
- Odnosi između starosjedilačkog i doseljeničkog stanovništva,
- Promjene društvene strukture stanovništva na bosanskohercegovačkim prostorima u vrijeme antike,

Tema IV: Urbano-ruralna struktura stanovništva na bosanskohercegovačkim prostorima

- Izgradnja naselja,
- Podizanje putnih saobraćajnica,
- Migracije bosanskohercegovačkog stanovništva.

18. Metode učenja:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva i kompetencija studenata na kraju semestra se koriste različite nastavne metode:

- predavanja,
- konsultacije,
- individualni projekti.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Završni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela.

Pismeni dio ispita se sastoji od izrade pristupnog istraživačkog rada (usmjerenog na određeni problem) u kojem student treba da pokaže sposobnosti pravilnog prosuđivanja i tumačenja društva i društvenih odnosa na bosanskohercegovačkim prostorima u rimsko doba.

Usmeni dio ispita se sastoji iz prezentacije pristupnog rada i razgovora o glavnim pitanjima i konceptima aktueliziranim u radu.

20. Težinski faktor provjere:

Maksimalan broj bodova se dobija sumiranjem maksimalno mogućeg broja bodova definiranih za svaki kriterij pojedinačno u toku semestra.

KRITERIJI OCJENJIVANJA

Prisustvo i aktivnost na predavanjima 30 bodova

Pristupni rad 30 bodova

Usmeni dio završnog ispita 40 bodova

UKUPNO 100

Minimum za prolaznu ocjenu je ukupan zbir od 54 boda:

54 - 63 = 6 (šest); 64 - 73 = 7 (sedam); 74 - 83 = 8 (osam); 84 - 93 = 9 (devet); 94 - 100 = 10 (deset)

21. Osnovna literatura:

- Grupa autora, Kulturna istorija Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1984.
- I. Bojanovski, Bosna i Hercegovina u antičko doba, Sarajevo 1988.
- B. Omerčević, Bosna i Hercegovina u vrijeme kasne antike, Tuzla 2010.
- E. Imamović, Antički kulturni i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1977.
- E. Pašalić, Problemi ekonomskog razvitka u unutrašnjosti rimske provincije Dalmacije, CBI, Sarajevo V/1967.
- G. Novak, Pogled na prilike radnih slojeva u rimskoj provinciji Dalmaciji, Historijski zbornik I, Zagreb 1948.
- V. Paškvalin, Antički sepulklarni spomenici s područja Bosne i Hercegovine, ANU BiH, Djela, CBI, LXXXIII/9, Sarajevo 2012.
- A. Škegro, Gospodarstvo rimske provincije Dalmacije, Zagreb 1999.
- N. Cambi, Antika, Zagreb 2002.

22. Internet web reference:

(max. 687 karaktera)

23. U primjeni od akademske godine:

2012/2013

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

(max. 10 karak.)